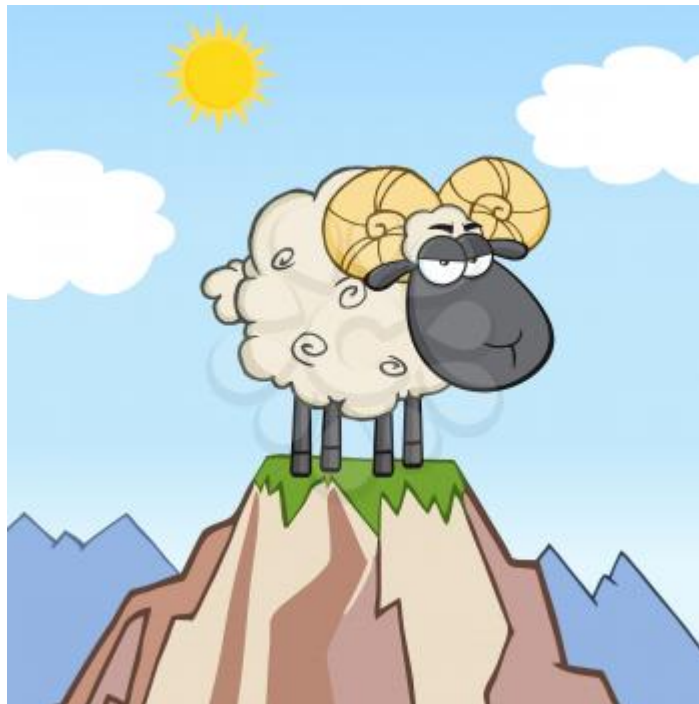

OVER SKIGARD`N

Utgiver: Landbruksforvaltningen i Folldal kommune
Enhet for Teknisk, Landbruk og Utvikling
Nr. 1/2025 Januar

Landbruksforvaltningen i Folldal Kommune

Telefon: 62 49 10 00,

Epost: postmottak@folldal.kommune.no

Nettside: www.folldal.kommune.no

Innhold

1.	LANDBRUKSPERSONELL I FOLLDAL KOMMUNE.....	2
2.	SMIL-MIDLER 2025.....	3
3.	TILSKUDD TIL TILTAK I BEITEOMRÅDER.....	4
4.	INNOVASJON NORGE – TILSKUDD OG LÅN TIL DRIFTSBYGNINGER TRADISJONELT LANDBRUK 2025.....	4
5.	INNOVASJON NORGE - TILLEGGSNÆRINGER.....	5
6.	TILSKUDD TIL TIDLIGPENSJON	6
7.	NY SØKNADSLØSNING FOR GODKJENNING AV NYDYR KING	6
8.	TILSKUDD TIL AVLØSNING VED SYKDOM OG FØDSEL	6
9.	REVIDERING AV LANDBRUKSPLANER – PLANPROGRAM PÅ HØRING	7
10.	STRØMSTØTTE – HUSK BEKREFTE INFORMASJON.....	8
11.	GJØDSLINGSPLAN – HVORDAN LIGGER DET AN MED DEN?	8
12.	MØTE OM AVLØSER OG LANDBRUKSVIKARTILBUDET I FOLLDAL.....	9
13.	VIKTIGE SØKNADSFRISTER 2025 TILSKUDD- OG FINANSIERINGSORDNINGER	10
14.	BONDEPUB 21. FEBRUAR	11

1. LANDBRUKSPERSONELL I FOLLDAL KOMMUNE

Gjør gjerne forhåndsavtale i servicekontoret eller til oss direkte, så er dere sikre på å treffe oss.

Bjørn Gussgard, jordbrukssjef, vanligvis ikke til stede fredager, tlf 47979683,
bjorn.gussgard@folldal.kommune.no

Anita Tellebon, fagkonsulent landbruk, tlf 48884379, anita.tellebon@folldal.kommune.no

Synnøve Steien Bakken, fagkonsulent landbruk, tlf 48883227,
synnove.s.bakken@folldal.kommune.no

Skogbruk hver onsdag 9-13 på kommunehuset Folldal. Ellers tilgjengelig på kontoret på Alvdal.

Birgit Elise Arnegard, tlf. 94145652, epost: birgit.elise.arnegard@alvdal.kommune.no

Anders Jensen, tlf. 47791517, epost: anders.jensen@alvdal.kommune.no

Redusert åpningstid på kommunehuset

På grunn av lite bemanning har servicekontoret og kommunehuset fortsatt redusert åpningstid. Dørene er åpne 09-12 alle hverdager. Men det er fortsatt mulig å gjøre avtaler med oss på landbrukskontoret på andre tidspunkt hele arbeidsdagen. Ring oss og gjør avtale – og vi låser dere inn dersom avtala er før 09.00 eller etter 12.00.

2. SMIL-MIDLER 2025

Det kan gis SMIL-midler til tiltak som:

Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket, søknadsfrist 15. mai

- ✓ ivaretar natur- og kulturminneverdiene i kulturlandskapet
- ✓ bidrar til å hindre eller redusere forurensning eller risiko for forurensning fra jordbruket, -utover det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift
- ✓ planleggings- og tilretteleggingsprosjekter som leder fram til konkrete kulturlandskaps- eller forurensningstiltak.

Prosjektene og tiltakene skal prioriteres ut fra lokale målsettinger og strategier, se våre lokale tiltaksstrategier 2024-2027 som du finner lenke til her: [Spesielle miljøtiltak i jordbruket \(SMIL-midler\) - Hovedportal](#) Tiltaksstrategiene side 18-20 har en oversikt over prioriterte tiltak – de er det mange av – ta en titt!

Av prioriterte tiltak kan bl.a nevnes:

- ✓ Restaurering av seterbebyggelse i seterområdene
- ✓ Investering i restaurering, nybygg og nødvendig I-mek der formålet er å opprettholde eller gjenoppta aktiv seterdrift med mjølkeproduksjon
- ✓ Fjerning av piggtråd som ligger til nedfalls kan støttes med inntil kr 15 pr meter
- ✓ Innkjøp av plastpresse for rundballefolie
- ✓ Investering i eksterne gjødsellager eller satellittlager, transportable satellittkummer og containere
- ✓ Investering i dekke over eksisterende gjødsellager
- ✓ Tiltak med formål redusert avrenning og utvasking fra lagringsplasser for kompostering av talle
- ✓ Rensking av eksisterende avskjæringsgrøfter/kanaler/nye avskjæringsgrøfter hvor det ikke er aktuelt med statlig dreneringstilskudd. Steinsetting på erosjonsutsatte strekninger på kanaler eller avskjæringsgrøfter
- ✓ Reparasjon av bekkelukkinger/lukka rør
- ✓ Restaurering, bevaring eller kartlegging av jordbrukets kulturminner i utmarka, herunder vassveiter, måssåbuer, utmarksbuer med andre formål, kverner, sager, løer, jernvinneplasser, kull- og tjæremiler mv.
- ✓ Restaurering av gjenværende verneverdige bygninger i gardsbebyggelsen

For mer informasjon og regelverk, hvem som kan søke, før du søker, utfylling av søknad og lenker til søknadsskjema, se Landbruksdirektoratets nettside: [Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket \(SMIL\) - Landbruksdirektoratet](#)

3. TILSKUDD TIL TILTAK I BEITEOMRÅDER

Formålet med tilskuddet er å legge til rette for best mulig utnyttelse av beite i utmark, redusere tap av dyr på utmarksbeite og fremme fellestiltak i beiteområdene.

Søknadsfrist 1. april hvert år

Tilskudd kan gis til lag eller foreninger (beitelag, grunneierlag, radiobjellelag) som er registrert i enhetsregisteret, som driver næringsmessig beitedrift og som iverksetter investeringstiltak og/eller planleggings- og tilretteleggingsprosjekter i beiteområder. Tilskudd kan også gis til enkeltbrukere (som er berettiget produksjonstilskudd i jordbruket) dersom det av naturgitte eller driftsmessige forhold ikke ligger til rette for samarbeid.

For mer informasjon om ordningen, regelverk (forskrifter og rundskriv), søknadsskjema, se Landbruksdirektoratets nettside: [Tilskudd til tiltak i beiteområder - Landbruksdirektoratet](#)

Folldal kommune har egne retningslinjer for tilskudd til tiltak i beiteområder (oppdatert for 2025), de finner du lenke til på følgende side: [Tilskudd til tiltak i beiteområder - Hovedportal](#)

4. INNOVASJON NORGE – TILSKUDD OG LÅN TIL DRIFTSBYGNINGER TRADISJONELT LANDBRUK 2025

Vi forventer samme prioriteringer for 2025 som 2024:

1. Melkeproduksjon. Med særlig vekt på ombygging til løsdrift for små og mellomstore bruk inntil 30 årskyr
2. Ammeku, sau og geit, nødvendig oppgraderinger skal prioriteres foran kapasitetsutvidelser
3. All økologisk produksjon forutsatt marked
4. Varige investeringer innen grønnsaker, frukt og bær
5. Lager og tørkeanlegg til korn
6. Kraftfôrkrevende produksjoner (dyrevelferdsprosjekter prioriteres)

Ingen søknadsfrist, men midlene vil nok bli brukt opp etter hvert. Det er lurt å søke tidlig på året.

Tilskudd til forstudie for investeringer innen tradisjonelt landbruk

Målgruppe for ordningen er bruk med storfehold som står foran større veivalg for å oppfylle løsdriftskravet. Også utredning av eldre løsdriftsfjøs med mangler i forhold til dagens regelverk kan støttes over denne ordningen. Tilskudd kan innvilges for inntil 90% av eksterne kostnader avgrensa til maksimalt kr 100.000.

publikasjonen.no

Eksempel på ting tilskuddet kan brukes til er ekstern bistand med å avklare brukerfamiliens ønsker og framtidsplaner, kartlegging av nødvendig investeringsomfang, kartlegging av i hvilken grad eksisterende bygningsmasse kan benyttes. Søknaden skal bygge på individuelt tilbud fra ekstern rådgiver.

Tilskudd til investering i driftsbygninger og produksjonsanlegg

Det kan gis tilskudd til investeringer i driftsbygninger, fôrlager og andre produksjons- eller lagerbygg og tilhørende produksjonsutstyr av varig karakter.

Tilskudd kan gis inntil 40% av godkjent kostnad inntil 3,5 million. For investeringer for å oppfylle løsdriftskravet innen storfe inntil 50% tilskudd, avgrensa oppad til maksimalt 5 million.

Tilskudd til gjødsellager og lager for biorest

Investering i gjødsellager med nødvendig teknisk utstyr og lager for biorest med nødvendig teknisk utstyr i forbindelse med biogassproduksjon eller annen organisk gjødsel. Du kan få støtte på inntil 25 prosent av godkjente kostnader, avgrenset til 250 000 kroner. For felles lager gjelder inntil 25 prosent av godkjente kostnader, avgrenset til 200 000 kroner pr. landbrukseiendom som deltar i felleslageret.

For gjødselkummer vil det være mulig å få tilskudd fra både Innovasjon Norge og SMIL ordningen til samme prosjekt.

Tilskudd til mindre investeringer ved generasjonsskifte

Det kan gis tilskudd til personer under 35 år som skal gjøre mindre investeringer på landbrukseiendommer de har overtatt. Fra 2025 er det inntil 70 prosent av godkjente kostnader avgrenset til 1,4 millioner kroner (maksimalt godkjente kostnader er 2 millioner kroner) for både kvinner og menn.

Innovasjon Norge har laget et gratis nettkurs for den som skal bygge eller bygge om fjøs. Kurset tar mye utgangspunkt i ombygging fra bås fjøs til løsdrift for mjølkeku, men har overføringsverdi også til andre produksjoner. Det er mye å forholde seg til når du skal bygge et fjøs. Kurset har som mål at den endelige fjøsløsningen skal bli så lønnsom som mulig.

Se link; [Slik lykkes du med nytt løsdriftsfjøs - Innovasjon Norges kompetansesenter](#)

5. INNOVASJON NORGE - TILLEGGSNÆRINGER

Ønsker du å etablere eller videreutvikle en tilleggsnæring på garden? [Andre landbruks- og reindriftsbaserte næringer | Innovasjon Norge](#)

Etablertilskudd landbruk – markedsavklaring: Tilskuddet kan brukes til å avklare realismen i forretningsideen. Eks. markedsundersøkelser, økonomiske analyser, forretningsplan, avklare ressursgrunnlag, kompetansebygging og enkel testproduksjon. Inntil 75% av godkjent kostnad, oppad begrensa til kr 150.000.

Etablertilskudd landbruk – kommersialisering: Tilskuddet kan brukes til å finansiere aktiviteter for å etablere annen landbruksbasert virksomhet. Dette kan være produktutvikling, utarbeide merkevarer og design, emballasje, nettside og nettbutikk, bygge kompetanse og nettverk, samt mindre fysiske investeringer. Inntil 75 % av godkjent kostnad. Samlet tilskudd til markedsavklaring og kommersialisering kan ikke overstige 700 000 kroner.

Bedriftsutvikling i andre landbruksbaserte næringer: Tilskudd til å finansiere aktiviteter for å videreutvikle annen landbruksbasert virksomhet. Tilskudd inntil 500 000 kroner

Tilskudd til investeringer: Det kan gis tilskudd til investeringer i faste anlegg og tilhørende produksjonsutstyr av varig karakter. Tilskudd inntil 3,5 million kroner.

Vekstfinansiering: Finansiering for vekst til mindre bedrifter tilknyttet landbruksbaserte næringer.

6. TILSKUDD TIL TIDLIGPENSJON

Tidligpensjon skal bidra til å lette generasjonsoverganger i jordbruket for de som har hatt hoveddelen av inntektene sine fra jordbruk/gartneri og skogbruk. Les mer om ordninga her:

[Tilskudd til tidligpensjon - Landbruksdirektoratet](#)

Det er Statsforvalteren i Innlandet som forvalter denne ordninga.

7. NY SØKNADSLØSNING FOR GODKJENNING AV NYDYR KING

Fra 2025 er det en digital søknadsløsning for nydyrking, som erstatter det tidligere søknadsskjemaet. [Søke om nydyrking - Landbruksdirektoratet](#) Du benytter bank id eller lignende for å logge på søknadsløsningen.

Det er fortsatt kommunen som skal behandle søknaden, etter samme regelverk som tidligere. Når du trykker på «send inn» på et dyrkingstiltak i Follidal går søknaden til postmottaket til Follidal kommune.

8. TILSKUDD TIL AVLØSNING VED SYKDOM OG FØDSEL

Ordninga skal dekke utgifter til avløsning ved egen eller barns sykdom, svangerskap, fødsel, adopsjon eller omsorgsovertakelse, og ved dødsfall. Avløserutgiftene må dokumenteres.

Tilskudd beregnes for antallet dager det kan utbetales tilskudd for i søknadsperioden. Det er fastsatt fem nivåer for hvor mye et foretak maksimalt kan få i tilskudd per dag. Den høyeste maksimale dagsatsen for 2025 er satt til 2 600 kroner.

Den maksimale dagsatsen skal graderes dersom jordbrukeren er delvis sykmeldt fra arbeidet i foretaket, mottar graderte svangerskapsenger, tar ut foreldrepenger med 80 % dekningsgrad eller benytter muligheten til å ta ut graderte foreldrepenger ved siden av deltidsarbeid.

Det skal gjøres fradrag for stønader, lønn og andre inntekter som styrehonorar/ godtgjørelse/ verv, som den avløste kan få eller har fått i perioden det søkes tilskudd for. Næringsinntekt skal ikke trekkes fra.

Nytt fra 2025:

Sykeperioden er endret fra maks 365 dager til 425 dager i løpet av de tre siste åra.

Ved barns sykdom kan det nå gis tilskudd for dager jordbrukeren har tatt seg av sykt eller skadet barn uten at det var nødvendig å følge barnet til lege/behandling alle dagene i søknadsperioden. Gyldig dokumentasjon må dekke hele søknadsperioden og kan for eksempel være en legeerklæring, innkalling til eller bekreftelse på oppmøte til undersøkelse hos fastlegen eller på sykehus. Det kreves ikke lenger at konsultasjonen skjer hos spesialist eller på sykehus. Også undersøkelse og behandling hos fastlegen eller på legevakten kan gi grunnlag for utbetaling av tilskudd.

Du finner mer informasjon om sykeavløsningsordningen i jordbruket her og om hvordan du går fram for å søke: [Tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel - Landbruksdirektoratet](#)

Trenger du hjelp eller har spørsmål, ta kontakt med Synnøve Steien Bakken på landbrukskontoret.

Landbruksvikar

Det er Landbrukstjenester Nord-Østerdal, tlf 62 47 14 25, som administrerer landbruksvikarordningen for vårt distrikt. Ta kontakt med dem, er du i beit for avløser. Landbrukstjenester hjelper også til med søknad om avløsertilskudd ved sykdom.

9. REVIDERING AV LANDBRUKSPLANER – PLANPROGRAM PÅ HØRING

Handlingsplan for Landbruket og Beitebruksplan skal revideres. Formannskapet vedtok 23. januar å legge planprogram for Handlingsplan for Landbruket i Folldal 2025 – 2030 og Beitebruksplan for Folldal kommune 2025 – 2030 ut på høring. Høringsfrist er 6. mars.

Har du innspill til planene kan du sende det til postmottak@folldal.kommune eller ta kontakt med jordbrukssjef Bjørn Gussgard.

Det er felles styringsgruppe for revidering av begge planene. I styringsgruppa sitter:

Eva Tørhaug (leder), politisk representant AP

Øivind Øien, politisk representant Folldalslista

Johan Odden, Folldal Bondelag

Ingar Elgevasslien, Folldal Bonde- og Småbrukarlag

Stig Henrik Brennodden, Folldal Sau og Geit

Erik Stuedal, Produsentlaget TINE

Stein Olav Lilleeng, Nord Østerdal Skogeierområde

Sigrid Ekran, Folldal Fjellstyre

10.STRØMSTØTTE – HUSK BEKREFTE INFORMASJON

For å kunne få strømstøtte fra og med januar 2025, må alle jordbruksforetak logge seg inn i strømstøttesøknaden i Altinn, og bekrefte at de fortsatt driver jordbruksproduksjon.

[Strømstøtteordningen for jordbruks- og veksthusnæringen - Landbruksdirektoratet](#)

Fristen for å bekrefte opplysningene er 12. februar 2025.

11.GJØDSLINGSPLAN – HVORDAN LIGGER DET AN MED DEN?

Vi oppfordrer alle som skal søke om produksjonstilskudd (PT) og regionalt miljøtilskudd (RMP) om å sjekke hvordan det ligger an med gjødslingsplana si. Januar/februar er ei grei tid for en slik gjennomgang. Det skal utarbeides gjødslingsplan før hver vekstsesong.

Landbrukskontoret kontrollerer mange søkere hvert år. Minst 10 % av alle PT-søkere skal kontrolleres, og på disse kontrollene kommer vi stadig borti at noen mangler eller har mangelfull gjødslingsplan. Konsekvensen av dette er store trekk i tilskuddene – både i PT (+/- 20% av areal-og kulturlandskapstilskuddet) og RMP (inntil 100% av tilskuddet).

Vi oppfordrer derfor alle som skal søke om tilskudd om i god tid før vekstsesongen starter sjekke:

- At skiftene i gjødslingsplana stemmer med arealene i gårdskart [Søk gård](#)
- Har du representative jordprøver som ikke er mer enn 8 år gamle?
- At alle skiftene er med i gjødslingsplana (antall dekar du søker på i PT skal gjenspeiles i gjødslingsplana. Alt areal du driver skal være med – også ugjødsla areal og innmarksbeiter).

I gårdskart finner du hvilke markslag de enkelte skiftene har. Orange er fullt dyrket jord, gul er overflatedyrket jord og lys gul er innmarksbeite.

Alle skifter du disponerer skal være med i gjødslingsplana.

Det er markslaget som ligger i kartet som bestemmer om det er innmarksbeite eller ikke, - ikke hva du bruker arealet til. Mener du markslaget er feil, må du kontakte kommunen, som vurderer om det skal omklassifiseres eller ikke.

Her er lenke til forskrift om gjødslingsplanlegging, og § 3. sier hva som kreves: [Forskrift om gjødslingsplanlegging - Lovdata](#)

12.MØTE OM AVLØSER OG LANDBRUKSVIKARTILBUDET I FOLLDAL

Meierigata 3, 2500 Tynset

Tlf: 62471425

E-post: lbno@hotmail.no

Org.nr.: 971 297 158 MVA

Landbrukstjenester Nord Østerdal er et andelslag med ca. 430 medlemmer i kommunene Rendalen, Alvdal, Folldal, Stor-Elvdal, Tynset, Røros og Tolga. Omsetning i år vil ligge på ca. 58 millioner fordelt på 130 årsverk. Lb.NØ har fast ansatte og leier ut til alle næringer. I 2024 lønnet vi 893 medarbeidere. Lb.NØ ønsker å være en aktiv og attraktiv samarbeidspartner på bemanning.

Invitasjon til møte for alle i landbruket i Folldal kommune.
På Grimsbu Turistsenter
Onsdag 12. februar kl 19.30

AVLØSER- OG LANDBRUKSVIKARTILBUDET I FOLLDAL

Jan Klemmetvoll, daglig leder Landbrukstjenester i Nord Østerdal

Litt om Landbrukstjenester Nord Østerdal

Landbruksvikarvirksomhet i Folldal/Nord Østerdal

Hvorfor leie avløser gjennom Landbrukstjenester Nord Østerdal

Avløssersituasjonen i Folldal, er det flere behov enn det som dekkes i dag?

Burde ringene være mer samla lokalt; Eks. Dalholen, Verket og Grimsbu? Fordeler og ulemper?

Kostnader ved å leie gjennom LbNØ

Arrangører:

Landbrukstjenester Nord Østerdal

Folldal kommune, landbrukskontoret

VIKTIGE SØKNADSRISTER 2025 TILSKUDD- OG FINANSIERINGSORDNINGER FOR LANDBRUKET I FOLLDAL

10. januar Frist for å etterregistrere på søknaden produksjonstilskudd pr 15. oktober. Kan etterregistrere avløserutgifter påløpt etter 15. oktober og dyr funnet igjen på utmarksbeite etter 15. oktober.
15. januar Tilskudd til forebyggende og konfliktdempende tiltak i forhold til rovviltskader (Fristen gjelder inn til Statsforvalteren)
15. mars Produksjonstilskudd i jordbruket (Del 1)
1. april Tilskudd til tiltak i beiteområder.
15. mai Tilskudd til Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL-midler).
15. oktober Regionalt miljøtilskudd (RMP) – bl.a tilskudd til mjølkeproduksjon på setra, tilskudd til areal i seterområder, tilskudd til ingen jordarbeid om høsten, tilskudd til miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel.
15. oktober Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket (del 2)
31. oktober Erstatning for omfattende avlingsskader.
Meld skade til kommunen så snart som mulig – uten ugrunnet opphold!
1. november Erstatning rovdyrskade – elektronisk søknadssenter- Miljødirektoratet.
15. november Tilskudd til drift av beitelag.
15. november Nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK). Løpende saksbehandling fram til 15. november.

Andre søknadsfrister:

- Tilskudd til avskjæringsgrøfter og åpne kanaler der tilskuddet ikke overstiger kr 10.000 (SMIL). Løpende saksbehandling fram til 1. oktober.
- Avløsertilskudd ved sykdom m.v. - søknader kan leveres gjennom hele året. Frist for å levere søknad er 1 år etter siste dag i perioden det søkes tilskudd for.
- Tilskudd til gjødsling i skog som klimatiltak, nasjonal søknadsfrist 15. september.
- Tilskudd til tettere skogplanting som klimatiltak, nasjonal søknadsfrist 15. september.
- Erstatning etter offentlige pålegg og restriksjoner i plante- og husdyrproduksjon, inkl. erstatning nedføringskostnader m.v. som følge av radioaktivitet og tappt arbeidsfortjeneste ved måling av dyr, erstatning for sau krepert under nedforing: 6 måneder etter tiltak/hendelse. Elektronisk søknad er mulig via ELF (Landbruksdirektoratet)

Løpende saksbehandling, ingen søknadsfrist:

- Innovasjon Norge: IBU finansiering til tradisjonelt landbruk og nye næringer/bygdenæringer.
- Innovasjon Norge: Lån til landbruksformål – både tradisjonelt landbruk og tilleggsnæringer.
- Kommunalt tilskudd til nydyrking.
- Tilskudd til drenering av jordbruksjord.
- Tilskudd til skogsveger.
- TPO – tidligpensjon for jordbrukere.

Oversikten er utarbeidet av Folldal kommune. Søknadsfrister kan bli endret i løpet av året. I så fall vil dette så langt råd er, bli kunngjort i "Over Skigard'n" eller på kommunens nettside. Utover det tar ikke Folldal kommune ansvar for at overnevnte frister vil gjelde.

BONDEPUB 21. FEBRUAR

Folldal Bondelag og Folldal Bonde og Småbrukerlag inviterer til bonde-pub **fredag 21. februar kl. 20:00-01:00 på Gruvekroa**. 18 års aldersgrense.

Arrangementet er åpent for alle bønder og bygdefolk. Faglagene stiller med ymse underholdning. Gratis inngang.